

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНЯВАНЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

НАЦИОНАЛНО ВЪНШНО ОЦЕНЯВАНЕ
ПО МАТЕМАТИКА – X клас, 16.06.2023 г.

Време за работа – 90 минути

Отговорите на задачите от 1. до 15. включително отбелязвайте в листа за отговори!

1. Броят на целите числа x , които изпълняват условията $-\sqrt{2} \leq x \leq \pi$, е:

- А) 2
- Б) 3
- В) 4
- Г) 5

2. Стойността на израза $\sqrt{2} + \sqrt{162} - \sqrt{2^5}$ е:

- А) $5\sqrt{2}$
- Б) $6\sqrt{2}$
- В) $8\sqrt{2}$
- Г) $14\sqrt{2}$

3. Ако единият корен на уравнението $x^2 + bx - 100 = 0$ е равен на 1, то коефициентът b е равен на:

- А) -100
- Б) -99
- В) 99
- Г) 100

4. Ако x_1 и x_2 са корени на уравнението $2x^2 - 3x - 4 = 0$, то стойността на израза $(x_1x_2)^2 - (x_1 + x_2)$ е:

А) $-\frac{11}{2}$

Б) $\frac{3}{2}$

В) $\frac{5}{2}$

Г) $\frac{11}{2}$

5. Решенията на неравенството $\frac{(x-4)(x+1)}{x+4} \leq 0$ са:

А) $x \in (-\infty; -4) \cup [-1; 4]$

Б) $x \in (-4; -1] \cup [4; +\infty)$

В) $x \in [-1; 4]$

Г) $x \in (-\infty; -4] \cup [-1; 4]$

6. Най-голямата стойност на функцията $f(x) = -\frac{1}{2}x^2 + 2x - 1$ е:

А) -1

Б) 1

В) 2

Г) 5

7. Стойността на израза $\frac{\sin 30^\circ + \cos 60^\circ}{\cos^2 90^\circ - 1}$ е:

А) $-\sqrt{3}$

Б) -1

В) $-\frac{\sqrt{3}}{4}$

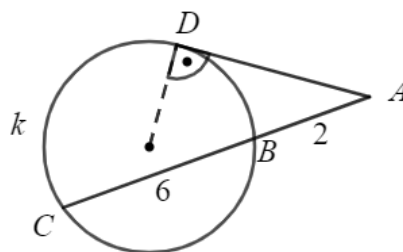
Г) $-\frac{1}{4}$

8. Числата $x - 2$, x и $x + 6$, взети в този ред, са последователни членове на геометрична прогресия при стойност на x равна на:

- А) -3
- Б) 2
- В) 3
- Г) 9

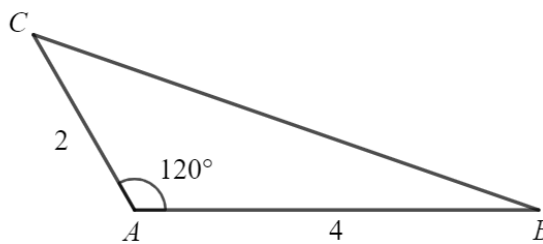
9. На чертежа през точка A , външна за окръжност k , са построени допирателната AD и секущата AC , която пресича окръжността в точка B . Ако $AB = 2$ cm и $BC = 6$ cm, дължината на AD е:

- А) 3 cm
- Б) $2\sqrt{3}$ cm
- В) 4 cm
- Г) $3\sqrt{2}$ cm

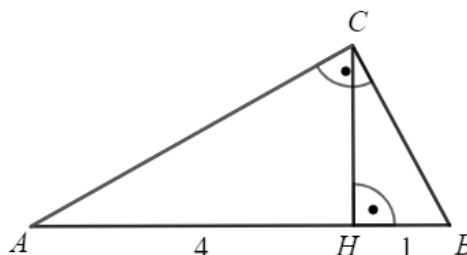
10. Даден е $\triangle ABC$ със страни $AB = 4$ cm, $AC = 2$ cm и $\sphericalangle BAC = 120^\circ$. Дължината на страната BC е:

- А) $2\sqrt{7}$ cm
- Б) $2\sqrt{5}$ cm
- В) $3\sqrt{2}$ cm
- Г) $2\sqrt{3}$ cm

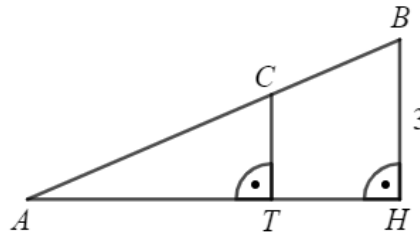
11. В правоъгълния $\triangle ABC$ петата на височината към хипотенузата я дели на отсечки с дължини 4 cm и 1 cm. Лицето на триъгълника е:

- А) 4 cm²
- Б) 5 cm²
- В) 6 cm²
- Г) 8 cm²

12. Детска пързалка с височина 3 m е укрепена с вертикален стълб CT , както е показано на чертежа. Ако $AT : TH = 3 : 2$, височината на стълба CT е:

- А) 1,2 m
- Б) 1,5 m
- В) 1,6 m
- Г) 1,8 m

13. В балкански шампионат по гимнастика участват 20 спортисти от три държави: 8 от Румъния, 7 от Гърция и останалите са от България. Редът на представянето им се определя с жребий. Вероятността български гимнастик да стартира първи, е:

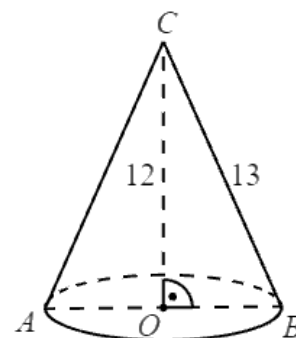
- А) $\frac{3}{4}$
- Б) $\frac{2}{5}$
- В) $\frac{1}{4}$
- Г) $\frac{1}{5}$

14. В една фирма работят 7 работници със заплати по 1250 лв., 2 специалисти – със заплати по 1820 лв. и един ръководител – със заплата 2360 лв. Средната заплата във фирмата е:

- А) 1250 лв.
- Б) 1475 лв.
- В) 1810 лв.
- Г) 1820 лв.

15. Прав кръгов конус има височина 12 cm и образуваща 13 cm. Обемът на конуса е:

- А) $300\pi \text{ cm}^3$
- Б) $120\pi \text{ cm}^3$
- В) $100\pi \text{ cm}^3$
- Г) $40\pi \text{ cm}^3$

Пълните решения с необходимите обосновки на задачите 16. и 17. запишете в листа за отговори на указанията за това място!

16. А) Решете уравнението $\sqrt{3x+4}-\sqrt{x}=2$

Б) Решете системата
$$\begin{cases} 2x-y=3 \\ 2x^2-y^2=7 \end{cases}$$

В) Едната страна на правоъгълен парцел е с 20 m по-дълга от другата. Колко метра мрежа са необходими за неговото заграждане, ако площта му е 525 m^2 ?

17. В $\triangle ABC$ със страни $AC = BC = 4\sqrt{5}$ cm, $CD (D \in AB)$ е височина и $AD=4$ cm.

Намерете:

А) лицето на $\triangle ABC$;

Б) радиуса на вписаната в $\triangle ABC$ окръжност;

В) радиуса на описаната около $\triangle ABC$ окръжност;

Г) дължината на ъглополовящата OL в $\triangle BOD$, където точка O е центърът на описаната около $\triangle ABC$ окръжност.

